

*Всі таємниці пильно зберігай.
Щоб не зізнався нелюд і шахрай.
І зваж: як з іншими ти поведешся,
Того від інших і собі чекай.*

*Знання – це скарб, йому й ціни не зложиш.
Визбируй же його, де тільки можеш.*

*Чем ниже человек душой, тем выше
задирает нос.
Он носом тянется туда, куда душою
не дорос.*

*В окно смотрели двое. Один увидел
дождь и грязь.
Другой – листья зеленой вяза, весну
и небо голубе.
В одно окно смотрели двое.*

*Кто понял жизнь, тот больше не спешит,
Смакует каждый миг и наблюдает,
Как спит ребенок, молится старик,
Как дождь идет, и как снежинка тает.*

*І юних, і старих - всіх поглинає час,
І невеликий нам дається днів запас.
Ніщо не вічне тут: ми підемо так само,
Як ті, що вже пішли й що придуть
після нас.*

*Чтоб мудро жизнь прожить, знать
надобно немало.
«Два главных правила запомни для начала:
Ты лучше голодай, чем что попало есть
И лучше будь один, чем с кем попало».*

*Один не разберет, чем пахнут розы.
Другой из горьких трав добудет мед.
Кому-то мелочь дашь, навек запомнит.
Кому-то жизнь отдашь, а он и не поймет*

*Я б краще вороном копався у ріплі,
Ніж у негідника живився при столі.
Сухим крайчиком задовольняйтесь краще,
Ніж губи мазати в чужому киселі.*

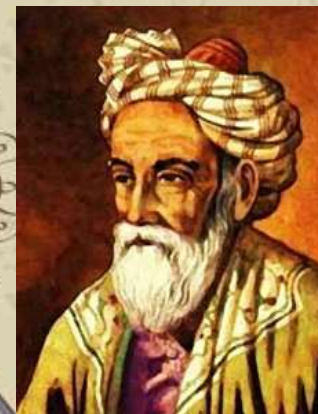

Наша адреса: ДДПУ, Бібліотека
вул. Ген. Батюка, 19
м. Слов'янськ
Донецька обл.
84116, Україна
сайт бібліотеки - lib.msy.org.ua

Донбаський державний
педагогічний університет

Бібліотека

*Омар Хайям -
душа та Серце
Сходу*

*«Ні, не гнітять мене, перестрахи й жалі,
Що вмерти мушу я, що строки в нас малі:
Того, що суджене, боятися не треба;
Боюсь неправедно прожити на землі»*

Омар Хайям

Слов'янськ- 2018

Омар Хайям народився 18 травня 1048 року в м. Нішапурі. Дату його народження змогли встановити порівняно недавно, розшифрувавши його гороскоп. Припускають, що гороскоп міг бути складений самим поетом, який захоплювався астрологією.

Повне ім'я Омара Хайяма - Гіяс ад-Дін Абу-л-Фатх Омар ібн Ібрахім Хайям Нішапур. Слово "Хайям" перекладається як "наметовий майстер", від слова "Хайма" - намет. Цікаво, що від цього ж слова походить давньоруське слово "Хамовник", тобто текстильник.

Біографи і дослідники Омара Хайяма відзначають, що всього йому вдалося досягти не тільки завдяки гарній освіті і ретельності, але і феноменальним здібностям. Вже у віці семи років Омар пішов в медресе, швидко вивчив напам'ять весь Коран, а у віці п'ятнадцяти років вже почав готувати свій перший математичний трактат. За легендою, Низам-уд-мульк одного разу запропонував Хайямові владу над Нішапуром і всіма прилеглими провінціями. Вчений поет відмовився, сказавши, що хоче весь свій розум присвятити науці на користь людям.

Європа шанує його як поета, а Давній Схід знав його передусім як видатного вченого. Він був видатним математиком, фізиком, астрономом, філософом – справжнім енциклопедистом свого часу. «Імам Хорасану», «Цар філософії Заходу і Сходу», «Найученіший муж століття», «Доказ істини», «Знавець грецької науки» - ось такий, далеко не повний перелік почесних титулів Омара Хайяма

в зоряні часи його слави.

У філософії Хайям вважав себе послідовником Авіценни. Розробив найкращий у світі (точніший за сучасний) сонячний календар, очолив одну з найбільших обсерваторій і вивів формулу, через півтисячі років названу «біномом Ньютона». Набагато випередив час Хайям і в поезії. Поетичні перлини поета – оригінальні філософсько - ліричні чотиривірші (рубаї) – були об'єднані східнознавцями - перекладачами у збірку «Рубайят», що відома у всьому світі. У рубаї три або й чотири рядки римуються між собою. Цей популярний на Сході поетичний жанр є народним за своїм походженням.

Рубаї виконувались у супроводі музичного акомпанементу, один за одним, розмежовані паузами. Об'єднані в тематичні збірки, ці чотиривірші співалися як куплети однієї пісні, у межах якої і розкривався ліричний образ. Форма рубаї часто використовувалася для викладу філософських роздумів. Значне місце займають в них мотиви кохання і вина, які трактуються, однак, як символи : кохання – любов до Бога; вино – напій з джерела мудрості. народним за своїм походженням.

Омар Хайям відшліфовував форму чотиривірша як дорогоцінний камінь, визначаючи внутрішні закони рубаї. Кожний чотиривірш поета – це маленька поема. Його рубаї філософські за змістом, їм притаманні алегоричність і символічність мови. Вони раціоналістичні за своєю світоглядною основою, а їх філософічність не релігійна, а наукова.

Відомо, що поет писав свої чотиривірші на полях наукових праць.

Помер Омар Хайям, за легендою, за читанням праць Авіценни. Він спокійно відклав книгу, попросив "покликати чистих, щоб скласти заповіт", піднявся і помолвився. Аль-Бейхакі згадував: "Коли він закінчив останню вечірню молитву, він вклонився до землі і сказав, схилившись на коліна:" ... О боже мій, ти знаєш, що я пізнав тебе в міру моєї можливості. Прости мене, моє знання тебе - це мій шлях до тебе ". І помер".

*Кульгава старість, юність бистроного -
Все товпиться до вічного порога.
Недого світом тішаться живі :
Всі підем геть, у всіх – одна дорога.*

*Шукав поради я у зошитах сторіч –
І скорбний друг мені таку промовив річ:
«Щасливий тільки той, з ким поруч
мила, схожа
На місяць-білозір у довгу-довгу ніч!»*

